Е 7 0297

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

13 февраль, пайшанба, 1997 йил
Сотувда эркин нархда. № 32 (1549)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ҚАРОРИ

«ЖУРНАЛИСТНИНГ КАСБИГА ДОИР ФАОЛИЯТИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚОНУНИНИНГ ЛОЙИҲАСИ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. «Журналистнинг касбига доир фаолиятини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг лойиҳаси биринчи ўқишда маъқуллансин.
2. «Журналистнинг касбига доир фаолиятини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг лойиҳаси умумхалқ муҳокамаси учун «Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталари саҳифаларида эълон қилинсин.
3. Олий Мажлиснинг Матбуот ва ахборот қўмитаси Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси билан ҳамкорликда умумхалқ муҳокамаси давомида тушган таклиф-мулоҳазаларни умумлаштирсин ҳамда «Журналистнинг касбига доир фаолиятини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳасининг маромига етказилган вариантини Олий Мажлис муҳокамасига киритсин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси

Э. ХАЛИЛОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 26 декабрь.

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 12 февраль куни Россия Федерацияси ҳукумати раисининг ўринбосари Валерий Серов бошчилигидаги делегация аъзоларини қабул қилди.

Мамлакатимиз раҳбари Ўзбекистон билан Россия ўртасидаги муносабатларнинг тобора мустаҳкамланиб бораётганини қайд этиб, мазкур делегация ташрифи ўзаро ҳамкорлик алоқаларини янада ривожлантиришга хизмат қилади, дея умид билдирди. Президент Ислом Каримов мамлакатларимиз ўртасидаги иқтисодий алоқаларни ҳар икки томон талабларига жавоб берадиган даражага кўтариш учун улкан имкониятлар мавжудлиги, уларни ишга солишда эса томонларнинг бир-бирини чуқур тушуниши муҳим омил эканини таъкидлади.

Валерий Серов Россия ҳукумати Марказий Осиё, хусусан, Ўзбекистон билан ҳар томонлама ҳамкорлик қилишдан манфаатдорлигини қайд этди.

Учрашув чоғида ҳар икки мамлакатнинг самолётсозлик, қишлоқ хўжалиги машинасозлиги, коммуникация, фан-техника ва бошқа соҳаларидаги ҳамкорлигини кенгайтириш билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди. Қабул маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ўткир Султонов, Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Владимир Норов, Бош вазир ўринбосари Бахтиёр Ҳамидов, Ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов ва мудофаа вазири Рустам Аҳмедов иштирок этди.

Қабул чоғида Россия Федерациясининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Филипп Сидорский ҳозир бўлди.

(ЎзА).

СУРАТДА: қабул пайти.

Р. ЖУМАНИЁЗОВ тасвирга олган.

ТЕМУРИЙЛАР ТАРИХИ БИЛАН ТАНИШУВ

Мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Россия Федерацияси ҳукумати раисининг ўринбосари Валерий Серов бошчилигидаги делегация аъзолари 12 февраль куни пойтахт марказидаги Темурийлар тарихи давлат музейини бориб кўрди. Россиялик меҳмонлар музейда соҳибқирон Амир Темур ҳаёти ва фаолияти, темурийлар даврига оид бой тарихий манбалар билан танишдилар. В. Серов музейнинг эсдалик китобига дастхат қолдирди.

(ЎзА).

ҲУЖЖАТЛАР ИМЗОЛАНДИ

Амалий ташриф билан мамлакатимизга келган Россия Федерацияси ҳукумат раиси ўринбосари Валерий Серов бошчилигидаги делегация аъзолари 12 февраль куни Республика Вазирлар Маҳкамасига ташриф буюрди.

Бу ерда Бош вазир Ўткир Султонов раҳбарлигидаги Ўзбекистон ҳукумат делегацияси билан Россия Федерацияси ҳукумат делегацияси ўртасида музокаралар бўлди.

Музокаралар чоғида давлатларимиз ўртасидаги ҳамкорлик муносабатларини тенг ҳуқуқли асосда шакллантириш, самолётсозлик, фан-техника, қишлоқ хўжалиги машинасозлиги ва коммуникация соҳалари, атом энергиясини саноатда қўллаш, банк-молия ҳамда божхона тизимида ҳамкорликни йўлга қўйиш каби масалалар муҳокама қилинди. Шунингдек, давлатларимиз ўртасида аввал имзоланган ҳужжатларни ҳаётга жорий этиш жараёни билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилди.

Музокаралар якунида Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги билан Россия Федерацияси Ташқи ишлар вазирлиги ўртасида 1997 йилга мўлжалланган ҳамкорлик дастури, Россия Федерацияси ҳукумати билан Ўзбекистон Республикаси ҳукумати ўртасида йўловчи ташувчи (Ил-114) ва юк ташувчи (Ил-114Т) самолётларни ҳамкорликда яратиш, уларни кўплаб ишлаб чиқариш ва фойдаланишга топширишни таъминлаш тўғрисидаги битим ҳамда Ўзбекистон Республикаси ва Россия Федерацияси ҳукумат делегациялари музокараларининг якунларига доир протокол имзоланди.

Музокараларда Ўзбекистон Президентининг Давлат маслаҳатчиси В. Норов, Бош вазир ўринбосари Б. Ҳамидов, ташқи ишлар вазири А. Комилов ва бошқа расмий кишилар иштирок этди.

Музокараларда Россия Федерациясининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Филипп Сидорский ҳозир бўлди.

(ЎзА).

СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН

Тошкентда «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси бошқарувининг кенгайтирилган мажлиси бўлди. Унда республика вазирликлари, идоралари, корпорациялари, банклари, жамоат ташкилотлари раҳбарлари иштирок этди. Мажлисда жамғарманинг ўтган йилги иш якунлари ва 1997--1998 йилларда жамғарма фаолиятининг асосий йўналишлари муҳокама қилинди.

Ўтган йили ёш авлодни соғломлаштириш давлат дастури доирасида бир қанча кенг кўламли тиббий, ижтимоий ва инсонпарварлик лойиҳаларини амалга ошириш бошланди, деб таъкидлади жамғарма раиси Г. Йўлдошева. Шулардан бири республикада тиббий-ижтимоий шафқат тизимини барпо этишдир. Қорақалпоғистонда ва Ўзбекистоннинг барча вилоятларида ярим йилдан буён кўчма тиббий-ижтимоий ёрдам бригадалари муваффақиятли ишламоқда, улар энг олис ва бориш қийин бўлган туманларда ҳам шошилинч тиббий ёрдам кўрсатишга имкон берадиган замонавий ташхис аппаратлари билан жиҳозланган. Айни пайтда ҳар бир оиланинг ижтимоий аҳволи ўрганилмоқда. Камхарж оилаларга зарур моддий ёрдам кўрсатилмоқда.

Ҳаммаси бўлиб 12 мингга яқин оила текширилди, тўпланган ахборот маҳаллий ҳокимликларга, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий таъминот органларига топширилди. Жамғарма қошида яқинда тузилган тиббий-ижтимоий марказ республика миқёсида бу кўчма бригадалар фаолиятини мувофиқлаштириш билан шуғулланмоқда. Мажлисда таъкидланишича, ўтган йили амалга оширишга киришилган яна бир муҳим лойиҳа она ва бола скринингидир, у ҳомиладорликнинг дастлабки босқичларида бўлажак фарзандлар ўсишидаги эҳтимоли бўлган нуқсонларни аниқлашга имкон беради. Бу дастурни кўпгина халқаро ташкилотлар қўллаб-қувватлади, хорижий мутахассислар ҳам унга юқори баҳо берди. Масалан, Япония ҳукуматидан олинган грант ҳисобидан Нукус туғуруқхонасига қиймати деярли 100 минг АҚШ долларига тенг келадиган тиббий ускуналар сотиб олинди. Ўзбекистонда 1997 йил инсон манфаатлари йили деб эълон қилинди. Шу муносабат билан, деб таъкидлашди мажлис иштирокчилари, жамғарманинг ана шу йўналишлардаги ишини кучайтириш, унинг дастурини амалга оширишга давлат ва жамоат ташкилотларини кенгроқ жалб этиш, халқаро жамоатчилик билан алоқани кенгайтириш зарур.

Мажлисда республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков сўзга чиқди. Мажлис ишида республика Бош вазири ўринбосари Д. Ғуломова иштирок этди.

А. ИВАНОВА,
ЎзА мухбири.

САТРЛАРДА ЮРТ НАФАСИ

«Халқ сўзи» ва ЎзА мухбирлари хабар қилади

МУҲИМ ИНШООТ ТАЙЁР

Бухоро вилояти Қоровулбозор туманида бунёд этилаётган нефтни қайта ишлаш заводида ҳар бир объектнинг ўз ўрни бор. Бироқ корхонанинг тозалаш иншооти айниқса катта аҳамиятга эга. Асосий майдони йигирма гектарни эгаллаган бу иншоотни барпо этиш Ғиждувондаги 5-кўчма механизмлашган жамланма бунёдкорлари зиммасига юкланган эди. 1995 йил ноябрида қум барханлари ястаниб ётган бу бўм-бўш саҳрода кудратли техника ёрдамида қурилиш ишлари кенг кўламда бошлаб юборилди.

Мана, орадан кўп вақт ўтмай, бўлажак заводнинг 28 та объектдан иборат тозалаш иншооти барпо этилди. Бунёдкорлар сўнгги учта ҳавза қурилишини поёнига етказган ҳолда янги йилга қадам қўйди. Мамлакатнинг турли вилоятлардан келган қурувчилар эса тозалаш иншоотида махсус монтаж ишларини амалга оширдилар. Завод чиқиндиларини тозалаб, атроф-муҳит мусаффолигини таъминлайдиган мазкур иншоот теварагига манзарали дарахт кўчатлари экилди.

ҚАМЧИҚ ДОВОНИДАГИ ҚУРИЛИШЛАР

Тошкент -- Ўш автомобиль йўлидаги қамчиқ довонида иккита тоннелни қуриш учун майдонча тайёрлаш ишлари ниҳоясига етди. Барча зарур ускуналар келтирилиб қўйилган, яқин кунларда Қозоғистон ва Қирғизистондан бундай иншоотларни қуришда катта тажрибали мутахассислар гуруҳи келиши кутилмоқда.

Узунлиги бир километрдан ортиқ келадиган иккала тоннел ишга туширилгач, эски йўлнинг хавфли қисмидан фойдаланиш зарурати қолмайди.

ҲОКИМЛИК ҲИММАТИ

Фарғона шаҳар ҳокимининг қарори билан шаҳар ҳудудида истиқомат қилувчи 169 нафар ёлғиз қария ва ногирон, эҳтиёжманд оилалар аъзолари уй-жой, ер солиғи ва коммунал хизмат тўловидан озод этилди. Бу ҳаражатлар маҳаллий бюджет ҳисобидан қопланади.

БИРИНЧИ НАВБАТИ БИТДИ

Жиззах вилоятининг Фориш тумани марказида янги алоқа уйининг биринчи навбати қуриб битказилди. Эндиликда бу ерда аҳолига телефон хизмати кўрсатиш анча яхшиланади. Алоқа уйини «Ўзагроқурилиш» трестига қарашли 64-кўчма жамланма қурувчилари бунёд этди.

Шукурулло Жониқулов 20 йилдан буён механизаторлик касбини ардоқлаб келади. У ҳозир «Ғаллаорол» илмий ишлаб чиқариш агрофирмаси 1-наслчилик фермасида меҳнат қилмоқда.

Н. АЛМУРОДОВ тасвирга олган.

СЕМИНАР СОЛИҚ КОДЕКСИГА БАҒИШЛАНДИ

Гулистонда Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодекси лойиҳаси умумхалқ муҳокамаси натижаларига бағишланган семинар бўлди. Унда Олий Мажлиснинг Сирдарё вилоятидан сайланган депутатлари, шаҳар ва туман ҳокимлари, корхона ва ташкилот раҳбарлари, солиқ, молия, ҳуқуқни муҳофаза этиш идоралари ходимлари, жамоатчилик вакиллари қатнашди.

Семинарда сўзга чиққанлар бозор иқтисодиётини қарор топтиришда солиқ сиёсатининг аҳамияти, бу борадаги муаммолар ҳақида фикр юритиб, бундай хужжатнинг қабул қилиниши жойларда талайгина камчилик ва тушунмовчиликларга барҳам беришини таъкидладилар, солиқ кодексини янада мукаммаллаштиришга қаратилган фикр ва мулоҳазаларини баён этдилар.

«БЎСТОН» КАНАЛИ

Элликқаъла ва Тўрткул туманларидаги жаъми 35 минг гектардан ортиқ майдонларни сув билан таъминлаш лозим бўлган Бўстон каналининг қурилиши қизғин паллага кирди. Туямўйиндан бошланадиган мазкур канал орқали сув ушбу туманларда жойлашган «Ёнбошқаъла», «Қумбосган» каби чул ҳудудларига етиб боради.

Лойиҳа бўйича 105 чақиримни ташкил қилган Бўстон каналининг қурилишида ҳозирга қадар 35 миллион кубдан ошиқ тупроқ қазиш ишлари бажарилди. Қурилишнинг бош пудратчилари бўлган «Бўстонсувқурилиш», «Жанубсувқурилиш» трестлари жамоалари бугунги кунда каналнинг етмишинчи чақиримида меҳнат қилишаётир.

ВО АЖАБО!

РАИС НЕГА ИШДАН ОЛИНДИ?

Наманган вилоятида бир марта фойдаланиладиган шприц заводи қуриляпти, деган шов-шув тарқалганига анча бўлди. Газеталарда ҳам жуда кўп ёзилди. Телевидениеда кўрсатув тайёрланди.

Бу ишларнинг ташаббускори -- Наманган туманидаги «Ижодкор» илмий-ишлаб чиқариш тажриба деҳқончилик-саноат бирлашмаси (агрофирма) раиси Абдураҳмон Абдураҳимов эди. Орадан кўп ўтмай, Москвадаги «Биоаппарат» акционерлик жамияти ва бир қатор шериклар билан ҳамкорликда шприц заводи бунёд этаётган ушбу агрофирма қошида пиллани қайта ишлаш, атлас тўқиш ва шакар заводлари қурилиши ҳам бошлаб юборилди. Бундан хабар топганлар А. Абдураҳимовнинг ғайрат-шижоатига қойил қолиб, тасаннолар айтишди. У эса бирин-кетин бошлаётган «улкан» ишлари ҳақида гапиришдан чарчамади.

Биз ўша пайтларда ушбу «донгдор» агрофирмада бошланган ишларнинг натижасини кўрайлик аввал, деган андишада бу тўғрида ёзишдан ўзимизни тийгандик. Мана агрофирма фаолияти ҳақида холис фикр билдириш мавриди келди. Аввало, шуни айтиш керакки, бу ерда бошланган ишлар ҳали ҳам охирига етгани йўқ. Орадан тўрт-беш йил ўтганига қарамай, ҳаммаси ўлда-жўлда қолиб кетди. Негаки, қуруқ ваъдалар, шов-шувлар кўп бўлди-ю, амалий ишга келганда эса...

Масалан, шприц заводини олиб кўрайлик. Аслида, бу корхона учун биноларни мослаштириш, янги асбоб-ускуналар ўрнатиш ишлари икки йилдаёқ якунланиб, 1993 йил Республика Мустақиллиги куни муносабати билан 2 граммлик шприцларнинг наъмуна нусхаси ишлаб ҳам чиқилди. Бироқ, ўша кундан бошлаб завод тўхтади. Негаки, қурилиш ишлари лойиҳадагидек маромига етмаган, цехларни жиҳозлашда ҳали бир қатор камчиликлар мавжудлигига қарамай, шов-шув кўтариш ва сохта обрў олиш учун заводни ишга туширишган эди-да... Хуллас, чучвара хомлай саналган экан.

Бугун мутахассислар корхонанинг юлдуз кўрмай жон берганлиги сабабларини ўрганиб чиқишди ва аниқлашдики, завод тўлиқ ишга тушиши учун яна 30 миллион сўмдан зиёд маблағ зарур.

Шунингдек, агрофирма қошидаги шакар заводи қурилиши 1989 йилда бошланган бўлиб, ҳали охирига етмаган. Ёғ заводи ҳам фойдаланишга топширилгани бўйича ишламай ётибди. Пиллани қайта ишлаш ва атлас тўқиш цехларидаги аҳвол янада ачинарли. Бир вақтлар дабдаба билан иш бошлаган бу цехлар бугун ҳувуллаб қолган. Қимматбаҳо дастгоҳларни айтмайсизми. Чанг босиб ётган бу ускуналар бир пайтлар халқнинг пешона тери, эл-юрт ризқи, қолаверса, давлат ғазнасидан ажратилган миллионлар эвазига келтирилган эди-ку?! Энг ачинарлиси, илгари 100 нафарга яқин йигит-қиз меҳнат қилган бу цехларда бугун 10 чоғли одам қолган холос. Кўп жойларда кичик корхона ва цехлар кенгайиб бораётган бир пайтда бу ерда унинг акси бўлаётгани кишини ажаблантиради.

Бундан ташқари агрофирманинг қишлоқ хўжалик соҳасидаги ишларидан ҳам путур кетган. Барча экинлар ҳосилдорлиги йилдан-йилга камайиб бормоқда. Масалан, ўтган йили 405 гектар ғалла майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил олинди. Зеро, ерлар қир-адирликдан иборат эмас, сувга сероб, текис, унумдор. Ваҳоланки, ери, шароити бир хил бўлган қўшни хўжаликларда ҳар гектар майдондан 50-60 центнердан сара дон олинди.

Чорвачиликдаги аҳвол бундан ҳам оғир. Мол туёғи ўтган йили 1995 йилга нисбатан 90 бош камайди. Ҳар бош соғин сигирдан олдинги йили 2886 литрдан сут соғиб олинган бўлса, ўтган йили 1452 литрга тушди. Яъни сут етиштириш 50 фоиз камайди.

Бизни ажаблантиргани шу бўлдики, агрофирма раҳбарлари аҳволимиз бугун-эрта, албатта, яхши бўлиб кетади, дея жамоа аъзолари қўйнини пуч ёнғоққа тўлдириб келишаяпти. Лекин ҳамма нарсада ҳам меъёр бўлгани маъқул. Ёлғон ваъдалар билан қорин тўймайди-ку?!

Рости, агрофирма раҳбарлари яна узоқ вақт халқни алдаб, иссиқ ўринларини совутмай юришарди-ю, бироқ вилоят ҳокимлиги ҳамда вилоят қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармасида уларнинг фаолиятига муносиб баҳо берилди. А. Абдураҳимов ишдан кетди.

Бу ердаги шприц заводи ва тўхтаб қолган корхоналарни маблағ билан таъминлашни вилоят ҳокимлиги зиммасига олди.

Абдуҳошим МАДАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

БИРОНТАЯМ ТАНҚИД НАТИЖАСИЗ ҚОЛМАЙДИ

«ҚИЗИЛЧА» ИСЛОҲОТЛАРДАН ЧЕТДА»

«Халқ сўзи», 1996 йил 17 декабрь.

Жойлардаги иқтисодий ислоҳотларнинг бориши ҳамда маданий-моддий турмушнинг яхшиланишига тўсиқ бўлиб турган муаммолар ва бир талай камчиликлар кўрсатиб берилган мазкур танқидий мақола юзасидан қуйидаги жавоб хатини олдик.

«Қизилча» жамоа хўжалиги марказида барча мутасадди раҳбарлар, қишлоқ-маҳалла қўмита раислари ва аҳоли иштирокида кенгайтирилган йиғилиш ўтказилди. Йиғилишда мазкур танқидий мақола муҳокама этилиб, унда кўрсатилган камчиликлар юзасидан тегишли чора-тадбирлар белгиланди ва асосий қисми бартараф этилди.

Жумладан, аҳолининг ичимлик сувига бўлган эҳтиёжини қондириш мақсадида хўжалик марказида ер ости қудуғи қазилиши тугалланиб ишга туширилди. Шунингдек, Питов тоғи томонидан олиб келинган сув қувурлари ҳашар йўли билан тозаланиб, таъмирланиб фойдаланиш учун яроқли ҳолга келтирилди. 1997 йил мобайнида яна битта ер ости қудуғини қазиб ишга тушириш учун «Оби-ҳаёт» акционерлик инвестиция компанияси Навоий фирмаси билан келишиб қўйди.

Қишлоқ аҳолисини газ билан таъминлаш мақсадида эса газ баллонларини жойида тўлдириб берадиган махсус автомашина сотиб олиниб, унинг жадвал асосида мунтазам иш олиб бориши йўлга қўйилди.

Имтиёзли кўмир олувчилар ва аҳолининг бошқа табақаларининг ёқилғига бўлган талабини қондириш учун хўжаликдан зарур автотранспорт воситалари ажратилди ва бу ишлар амалга оширилмоқда.

Хўжалик ҳисобидаги фаолияти тўхтатилган боғчанинг ишини йўлга қўйиш учун тадбирлар белгиланиб, ички имкониятлар қидирилаётир.

«Қизилча» жамоа хўжалигидаги аҳоли учун талаб қилинадиган миқдордаги ун, пахта ёғи ва саккиз турдаги озиқ-овқат маҳсулотлари шунингдек, нафақахўрларга, ишчи-хизматчиларга, кам таъминланган оилаларга берилиши лозим бўлган пуллар ойма-ой тарқатилаётир.

Туман ҳокимлиги «Қизилча» жамоа хўжалиги маъмурияти билан биргаликда хўжаликда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг зарур чора-тадбирларини ишлаб чиқди, перспектив режалар тузди. Хусусий фирма, кичик корхона ва тадбиркорликка кенг йўл очиб, самарали ишлашлари учун шароитлар яратиб берилиши каби масалаларни қайта кўриб чиқиб, доимий назоратга олди.

М. ТУЙЧИЕВ,
Нурота тумани ҳокими».

Лойиҳа

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ҚОНУНИ

ЖУРНАЛИСТНИНГ КАСБИГА ДОИР ФАОЛИЯТИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

1-модда. Қонуннинг мақсади

Ушбу Қонун журналистнинг касбига доир фаолияти билан боғлиқ ҳолда юзага келадиган муносабатларни тартибга солади, унинг ҳуқуқ ва мажбуриятларини белгилайди, унга ҳуқуқий ва ижтимоий кафолатлар беради, журналистнинг касбига доир фаолиятини ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлик чораларини белгилайди.

2-модда. Журналистнинг касбига доир фаолиятини ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатлари

Журналистнинг касбига доир фаолиятини ҳимоя қилиш тўғрисидаги Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, ушбу Қонун ва бошқа қонун ҳужжатларидан иборатдир.

3-модда. Журналист

Журналист -- Ўзбекистон Республикасининг ёки хорижий давлатнинг оммавий ахборот воситаларида хизмат қиладиган ёки уларда шартнома асосида ишлайдиган ва хабарлар, ахборот ҳамда материаллар тўплаш, уларни таҳлил этиш ва тарқатиш билан шуғулланувчи жисмоний шахсдир.

4-модда. Цензурага йўл қўйилмаслиги

Ўзбекистон Республикасида цензурага йўл қўйилмайди.

Журналистдан хабарлар ва материалларни олдиндан келишиб олишини, шунингдек, материал ёхуд хабарни нашрдан олиб қолишни (эфирга бермасликни) талаб қилишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ.

5-модда. Журналистнинг ҳуқуқлари

Журналист ўз касбига доир фаолиятни амалга ошириш чоғида:

ахборот тўплаш, олиш ва тарқатиш;

ахборот олиш учун давлат органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, жамоат бирлашмалари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларга мурожаат этиш;

давлат сирига ёки қонун билан қўриқланадиган бошқа сирга тегишли маълумотларга эга бўлганларини истисно этган ҳолда ҳужжатлар, материаллар ва ахборотдан фойдалана олиш;

журналист текшируви ўтказиш;

ўзи тайёрлаган хабарлар ва материалларни оммавий ахборот воситалари орқали ўз имзосини ёки тахаллусини қўйиб тарқатиш, уларда ўз фикр-мулоҳазасини билдириш;

журналистнинг вазифаларини амалга ошириш юзасидан мансабдор шахс қабулида бўлиш;

маълумотларни ёзиб олиш, шу жумладан зарур техника воситаларидан фойдаланган ҳолда ёзиб олиш;

судларнинг очиқ мажлисларида, ҳарбий ҳаракатлар теграларида, табиий офат юз берган тегараларда, оммавий тадбирларда ҳозир бўлиш;

эълон қилишга тайёрланган маълумотларни текшириш учун мутахассисларга мурожаат қилиш;

ўз эътиқодига зид келадиган материал тайёрлашни ёки уни эълон қилиш учун имзолашни рад этиш;

таҳрир жараёнида хабар ва материалнинг мазмуни бузилган деган фикрга келса, унга имзо қўймаслик;

ахборот манбаи, муаллифнинг номи ёки тахаллуси сир сақланишини талаб қилиш;

башарти қонунни бузишга олиб келадиган бўлса, оммавий ахборот воситаси томонидан берилган топшириқни бажаришни рад этиш;

журналист тақдим этган муаллифлик хабари ва материалининг бузилишига йўл қўйган оммавий ахборот воситасидан ўзига етказилган маънавий зарар ва моддий зиён қопланишини суд орқали талаб қилиш ҳуқуқига эга.

Журналист ўзига қонун ҳужжатлари билан берилган бошқа ҳуқуқлардан ҳам фойдаланади.

6-модда. Журналистнинг мажбуриятлари

Ўз касбига доир фаолиятни амалга ошириш чоғида журналист:

Ўзбекистон Республикаси Конституциясига, қонун ҳужжатларининг талабларига, Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари қоидаларига риоя этиши, ахборот тўплаш, уни таҳлил этиш ва тарқатиш учун қонунда назарда тутилган воситалар ва усуллардан фойдаланиши;

ўз хабарлари ва материалларининг тўғри ёки нотўғри эканлигини текшириши ва холис ахборот тақдим этиши;

айбсизлик презумпцияси қоидаларига риоя этиши;

шахснинг ҳуқуқлари ва эркинликларини, шаъни ва қадр-қимматини ҳурмат қилиши;

маълумот манбаларининг, муаллиф номи ёки тахаллусининг махфийлигини сақлаши шарт.

Журналист ўз касбига доир ахборотдан шахсий мақсадларда фойдаланиши, жисмоний шахс розилигисиз унинг шахсий ҳаётига доир маълумотларни эълон қилиши, башарти, ахборот манбаи ёки муаллиф эътироз билдирса, аудио ва видео ёзиш воситаларидан фойдаланиши мумкин эмас.

Журналист қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа мажбуриятларга ҳам эга.

7-модда. Журналистика соҳасининг сири

Фуқаролар ёки бошқа манбалар томонидан ихтиёрий равишда маълум қилинган махфий хабар, фактлар ёки воқеалар журналистика соҳаси сири ҳисобланади.

Журналистнинг журналистика соҳаси сири ҳисобланадиган маълумотларни бу маълумотлар манбаининг розилигисиз ошкор этиши, шунингдек, улардан ўзининг ғаразли манфаатлари ёки учинчи шахсларнинг манфаатларини кўзлаб фойдаланиши тақиқланади.

8-модда. Журналистнинг касбига доир фаолиятини амалга ошириши чоғидаги дахлсизлиги

Журналист шахс дахлсизлиги кафолатидан фойдаланади.

Журналистнинг танқидий материаллар эълон қилганлиги учун таъқиб қилинишига йўл қўйилмайди.

9-модда. Журналист текшируви

Журналист мустақил равишда ахборот тўплаш ва ўзи эга бўлган маълумотлар ҳамда фактлар, шунингдек келиб тушган материаллар бўйича текширув ўтказиш ҳуқуқига эга.

Журналист текшируви ўтказилиши вақтида журналистнинг одамлар билан учрашиш, материалларни ўрганиш ва зурур техника воситаларидан фойдаланиш ҳуқуқи чекланиши мумкин эмас. Журналист текшируви даврида журналист олган материаллар ва ҳужжатлар олиб қўйилиши ёки кўздан кечирилиши мумкин эмас.

Журналист касбига доир текширувларининг натижаларини оммавий ахборот воситалари орқали тарқатишга, уларни давлат органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, жамоат бирлашмалари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларга ихтиёрий равишда тақдим этишга ҳақлидир.

10-модда. Журналистнинг касбига доир фаолияти кафолатлари

Журналистнинг касбига доир ҳуқуқлари, шаъни ва қадр-қиммати қонун билан қўриқланади.

Давлат журналист ахборотни эркин тарқатишини кафолатловчи шарт-шароитлар яратиб беради, шунингдек, ўз касбига доир фаолиятни амалга оширишда унинг ҳимоя қилинишини таъминлайди.

Журналистнинг касбига доир фаолиятига аралашиш, ундан ўз касбига доир вазифаларни бажариши чоғида олган бирор бир маълумотни ошкор қилишини талаб қилиш тақиқланади.

Журналистни ижтимоий ҳимоя қилиш қонун ҳужжатларида назарда тутилган тартибда амалга оширилади.

11-модда. Журналистларнинг жамоат бирлашмаси

Ўзбекистон журналистлари жамоат бирлашмалари тузишлари мумкин.

12-модда. Журналистни аккредитация қилиш

Журналист давлат органи ёки жамоат бирлашмасида аккредитация қилиниши мумкин.

Журналистлар аккредитация қилинган давлат органлари ва жамоат бирлашмалари журналистга ўтказиладиган тадбирлар тўғрисида олдиндан маълум қилишлари ва зарур ҳужжатлар ҳамда материалларни тақдим этишлари шарт.

Ўзбекистон Республикасининг журналисти тегишли шартномаларга асосланган ҳолда хорижий давлатларда аккредитация қилиниши мумкин.

Чет эл журналисти Ўзбекистон Республикасининг Ташқи ишлар вазирлиги билан келишилган ҳолда Ўзбекистон Республикаси ҳудудида аккредитация қилиниши мумкин.

13-модда. Ўзбекистон Республикаси журналистининг чет элдаги ва чет эл журналистининг Ўзбекистон Республикасидаги ҳуқуқлари

Ўзбекистон Республикасининг журналисти чет элда касбига доир фаолиятни Ўзбекистон Республикасининг ва ўзи аккредитация қилинган мамлакатнинг қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга оширади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида аккредитация қилинган чет эл журналисти ахборот олиш, тўплаш ва тарқатишда Ўзбекистон Республикаси журналисти билан тенг ҳуқуқлар ва мажбуриятларга эга.

Чет эл журналисти Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ўз касбига доир фаолиятни амалга оширганида Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатларига риоя этиши шарт.

14-модда. Чет эл журналисти аккредитациясининг бекор қилиниши

Чет эл журналисти ушбу Қонунни, бошқа қонун ҳужжатларини, шунингдек, Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари қоидаларини бузган тақдирда, Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги унинг аккредитациясини бекор қилиши мумкин.

Чет эл журналисти ўзининг Ўзбекистон Республикасидаги аккредитациясини бекор қилиш тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги чиқарган қарор устидан судга шикоят қилиш ҳуқуқига эга.

15-модда. Журналистнинг касбига доир фаолиятини ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлик

Давлат органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, жамоат бирлашмалари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг мансабдор шахслари:

цензура қилганлик;

журналист ўз касбига доир қонуний фаолиятни амалга оширишига аккредитация қилишни асоссиз равишда рад этиш ёки аккредитацияни ноўрин бекор қилиш йўли билан тўсқинлик қилганлик;

ахборот беришдан бўйин товлаганлик ва журналистнинг сўров билан мурожаат қилиш ва зарур ахборотни олиш ҳуқуқини бузганлик;

журналистга тазйиқ ўтказганлик, унинг касбига доир фаолиятига аралашганлик;

журналистнинг материаллари ва зарур техника воситаларини ғайриқонуний равишда олиб қўйганлик;

ахборот манбаини ёки муаллиф тахаллусини унинг розилигисиз ошкор этганлик;

журналист билан алоқа ўрнатишни ва унга, давлат, тижорат сири ёки қонун билан махсус қўриқланадиган бошқа сирдан иборат маълумотларни истисно қилган ҳолда, ахборотлар беришни чеклаб қўйганлик учун жавобгарликка тортиладилар.

Журналистларнинг ушбу Қонунда белгиланган ҳуқуқларини бузганлик, шунингдек, журналист ўз касбига доир фаолиятини амалга оширишига тўсқинлик қилганлик, унинг касбига доир фаолияти билан боғлиқ ҳолда шаъни ва қадр-қимматини ҳақоратлаганлик, унга нисбатан зўравонлик ёки ҳаёти, соғлиғи ва мол-мулкига тажовуз қилганлик қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгарликка сабаб бўлади.

16-модда. Журналистнинг жавобгарлиги

Журналист ўзи тайёрлаётган ва тарқатаётган хабарлар ҳамда материалларнинг тўғри бўлиши учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавобгардир.

Журналист расмий хабарларда баён этилган ахборотни тарқатганлик учун жавобгар бўлмайди.

17-модда. Халқаро шартномалар

Башарти Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида Ўзбекистон Республикасининг журналистнинг касбига доир фаолияти тўғрисидаги қонун ҳужжатларида баён этилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома қоидалари қўлланилади.

Қонун лойиҳаси юзасидан таклиф ва мулоҳазаларингизни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Матбуот ва ахборот қўмитасига юборишингизни сўраймиз.

Манзил: 700008, Тошкент шаҳри, Ҳукумат уйи.
Телефонлар: 39-82-54, 39-87-24.

ҲАМЁНДА МИЛЛИОН СЎМ

Ҳадемай пул муомаласидаги муҳим воситалардан бири— электрон-пластик карточкалар чекланмаган миқдорда пул олиб юриш имкониятини беради

Аҳолига турли хил тўловлар -- нафақа, пенсия, стипендия, иш ҳақи сингари тўловларни ўз вақтида амалга ошириш, нақд пул эмиссияси даражасини камайтириш бугунги куннинг муҳим муаммоларидан саналади.

Вазирлар Маҳкамасининг 1996 йил 16 июлдаги қарорига асосан, Марказий банк, банклар уюшмаси ва тижорат банклари томонидан электрон пластик карточкалар нақд пулсиз ҳисоб-китоблар миллий тизимини жорий этиш Концепцияси лойиҳаси ишлаб чиқилди. Бугунги кунда бу тизимни ҳаётга татбиқ этиш бўйича ташкилий ишлар олиб борилмоқда. Жаҳондаги йирик фирмалар ўртасида танлов-тендер ўтказиляпти. Яқин кунларда танлов ғолибининг технологияси миллий «пластик пул» тизимимиз учун асос қилиб олинади ва у Чирчиқ шаҳрида тажриба тариқасида синовдан ўтказилади.

Хўш, мазкур пластик карточкалар жорий этиш республика аҳолисига нима беради ва у қандай қулайликларга эга? Жамоатчи мухбиримиз ана шу саволлар билан Марказий банк Ахборотлаштириш департаменти бошқармаси бошлиғи, электрон пластик карточкали сўмдаги нақд пулсиз ҳисоб-китоблар миллий тизимини жорий этиш республика комиссияси раисининг ўринбосари, иқтисод фанлари доктори Элибой ЖАББОРОВга мурожаат этди.

-- Ўзингизга маълумки, -- деди у, -- йил сайин турмушимиз янгича тушунчалар, тасаввурлар ва замонавий технологиялар билан бойиб бормоқда. Шундай экан, қоғоз пулларга ўрганиб қолган халқимиз учун пластик карточкалар ҳам оддий ва қулай тўлов воситасига айланиб қолади. Мисол учун дўконга кириб ўзингизга керак маҳсулотларни танлаб олгач, карточкангизни махсус асбоб-терминалга киритасиз ва бу ускуна саноқли сонияларда харидингизни ҳисоб-китоб қилиб беради. Агар бу борада ривожланган давлатлар тажрибасига назар соладиган бўлсак, улар пластик карточкаларни муомалага чиқариш орқали нақд пул айланишини тартибга солиш учун ўртача ялпи миллий маҳсулотнинг 2 фоизидан 5 фоизигача маблағ сарфлашади.

Мазкур тизимнинг муҳим шартларидан бири шундаки, банк ва савдо шохобчаси ягона тизимда бўлиши лозим. Агар айрим давлатларда бўлгани сингари турли дўконларда турлича ҳисоб-китоб тизими мавжуд бўлса, бу карточка эгаси учун маълум қийинчиликлар туғдиради. Миллий тизимимизнинг асосий фарқли томони шундаки, республикамизда барча тижорат банклари ва уларнинг 800 га яқин филиалида банклараро ягона электрон тўловлар тизими ташкил этилган.

1996 йилнинг март ойида Ўзбекистоннинг барча ҳудудларида ҳисоб-китоблар маркази тузилгани кўпчиликка маълум. Улар Марказий банкдаги ягона марказдан туриб бошқарилмоқда. Шу туфайли республика миқёсидаги тўловлар муддати кескин қисқариб, бугунги кунда саноқли дақиқаларда ҳал этилмоқда. Ушбу кўп қиррали иш айнан бизнинг мутахассисларимиз томонидан амалга оширилди. Ўзбекистон банк тизими Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигидаги республикалар орасида биринчилардан бўлиб ана шундай ягона тўловлар тизимини жорий этди. Пластик карточкаларнинг татбиқ этилиши эса, банк фаолиятини компьютерлаштириш ва ахборотлаштириш йўлидаги кўп қиррали жиддий ишнинг давомидир.

-- Бозорлар, улгуржи савдо жойларида мазкур пластик карточкалардан фойдаланиш тартиби қандай бўлади?

-- Юқорида таъкидлаганимиздек, бу масала Чирчиқ шаҳрида ўтказиладиган синов давомида маълум бўлади. Тажрибамиз муваффақиятли чиққач, Чирчиқ вариантини бутун республика бўйича ёйишни режалаштираяпмиз.

-- Республикамиз аҳолиси, қолаверса, банклар, корхоналар, савдо тармоқлари нақд пулсиз ҳисоб-китоблар тизимига ўтгач, қандай қулайликларга, имтиёзларга эга бўлади?

-- Аввало, карточка эгаси ўз ҳисобида қолган маблағ учун банкдан устама фоиз олади. Бу -- биринчиси. Иккинчидан, маҳсулотлар ва хизматлар учун пул тўлашга кетадиган вақти сезиларли даражада камаяди. Пулни ўғирлатиб қўйиш, уни йўқотиш каби муаммолар бутунлай бартараф этилади. Чунки карточкадаги маблағни фақат унинг қонуний эгасигина сарфлаши мумкин. Яна шуниси эътиборлики, карточка йўқотилган ёки ўғирланган тақдирда ҳам, пул маблағлари банкдаги ҳисоб рақамида сақланиб қолаверади.

Корхоналарга келсак, унинг ишчиларга бериладиган маошлар билан боғлиқ бўлган сарф-харажатлари камаяди.

Савдо соҳаси ҳам бу янги тизимдан фойда кўради. Негаки, пул маблағларининг айланиш жараёни тезлашади. Бунинг эвазига эса пул қадрсизланиши оқибатида содир бўладиган йўқотишлар қисқаради. Шунингдек, хизмат кўрсатишнинг соддалашуви ва тезлашуви, жиноятчилик хавфи ҳамда савдо тушумларини санашга сарфланадиган вақтнинг камайиши, инкассация тўлови учун кетадиган пулнинг тежаб қолинишини ҳам назардан қочирмаслигимиз лозим.

Эмитент банкларга тўхталадиган бўлсак, бу ерда пластик карточкаларнинг тутган ўрни, келтирадиган фойдаси жуда кўп. Жумладан, пул маблағларини санаш, боғлашга сарф бўладиган бошқа ҳаражатлар камайиб, иш жараёнининг хавфсизлиги ва ишончлилиги ортади. Энг муҳими эса, тизим ичидаги барча операцияларни тўла назорат қилиб туришга имконият яратилади.

Карточкали нақдсиз ҳисоб-китоблар миллий тизимининг давлатимиз иқтисодиётига келтирадиган фойдаси шундан иборатки, биринчи галда муомалада бўлган нақд пуллар ҳажми кескин қисқаради, пул муомаласи тартибга солинади, аҳоли пул маблағларини жалб қилиш ва улардан халқ хўжалигида унумли фойдаланиш имконияти яратилади.

-- Айтинг-чи, мутахассисларимиз қандай турдаги пластик карточкаларни жорий этишни маъқул кўрмоқда?

-- Ҳозирча микропроцессорли пластик карточкаларни қўллашни режалаштирганмиз. Шунингдек, бир вақтнинг ўзида VISA, MasterCard/EuroPay ва бошқа шунга ўхшаш дунёдаги асосий тўлов тизимлари билан интеграцияни амалга ошириш учун бирлаштирилган карточкалар ишлатиш имконияти ҳам кўриб чиқилмоқда.

А. СИРОЖИДДИНОВ
суҳбатлашди.

ТУЗАТИШ

Газетамизнинг шу йил 11 февраль сонида эълон қилинган «Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг X бўлимидаги Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодекси 248-моддасига оид 9-банд матни иккинчи қисмининг тавсиф қисми

«Ўша ҳаракатлар такроран ёки хавфли рецидивист томонидан содир этилган бўлса», -- деб тузатиб ўқилсин.

СУВ ЙЎЛЛАРИ ТОЗАЛАНЯПТИ

Улуғнор тумани пахтакорлари ўтган йилги қолоқлик сабабини ерларнинг мелиоратив ҳолати издан чиққанлиги, сув йўлларини тартибга солиш зарурлиги билан боғламоқдалар. Дарҳақиқат, 1.200 километрлик зовур ва сув йўллари, техника воситаларининг носозлиги, эҳтиёт қисмларнинг етишмаслиги оқибатида икки-уч йиллаб шудгор қилинмай қолиб кетган майдонларда кузги-қишки тадбирларни оби-тобида амалга ошириш зарур. Каттагина маблағ талаб этувчи бу муаммонинг ечими бугун топилгандай. Гап шундаки, қўриқнинг 8 минг гектар майдони вилоятдаги 12 та туман хўжаликларига тақсимлаб берилди. Булоқбоши, Избоскан, Шаҳрихон туманларининг тажрибали деҳқонлари, механизаторлари ёрдамга отланишди.

Биз штаб бошлиғи, вилоят қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Абдусаттор Ғаниев билан Марказий Фарғонанинг қум барханлари ястаниб ётган майдонларида учрашдик.

-- 41.745 гектардан иборат туман ерларининг асосий қисми шўрхоқ, -- дейди штаб бошлиғи. -- Яхоб бериш зарур. Саёзлашиб қолган зовурларни қайта ковлаш, сув йўлларини тозалаш керак. Акс ҳолда аҳвол ўнгланмайди. Шу боис 17 та эскаваторнинг кечаю-кундуз ишлашини йўлга қўйдик. Бугунгача Асака ва Қўрғонтепа туманларидан келган юзлаб ёрдамчилар Иминов номли, «Дўстлик», Мирзааҳмедов номли хўжаликлар сув йўлларини тозалашди.

Ғаллакорлар эса келгуси мавсумда юқори ҳосил олиш ниятида 4.511 гектар майдондаги буғдой майсаларини суғориш, ўғитлашга алоҳида эътибор беришаяпти.

О. ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Шеробод туманидаги Н. Муродов номли жамоа хўжалиги сут-товар фермасида 600 бошдан зиёд қорамол боқилмоқда. Ўтган йили жамоа чорвадорлари давлатга 560 тонна сут, 151 тонна гўшт топширишиб, режаларини бажаришди. Буларнинг ҳаммаси фермада ишларнинг яхши йўлга қўйилганидан далолатдир.

СУРАТЛАРДА: ферма мудири Х. Ўролов ва озуқа цехи бошлиғи Х. Шоҳалиев; бош чўпон А. Жўраев.

И. Хўжаев тасвирга олган.
(ЎзА).

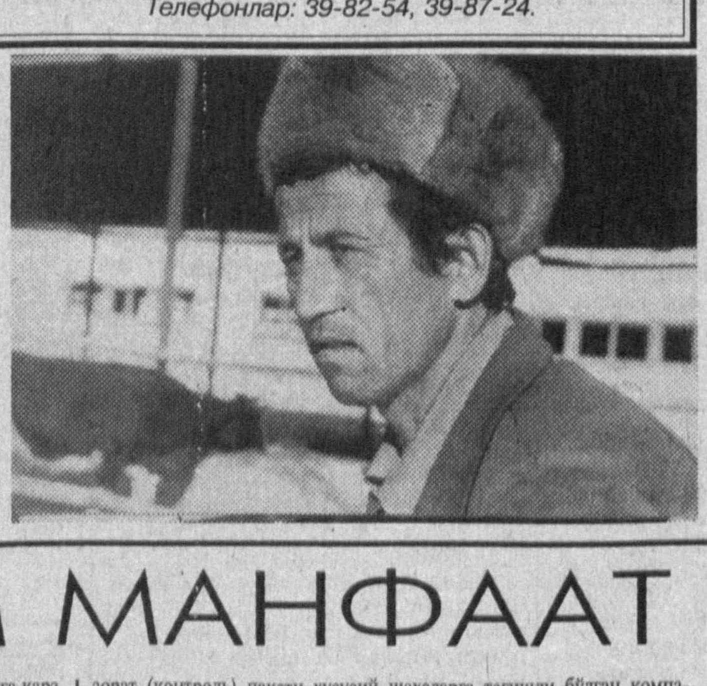

ҲАМ ЁРДАМ, ҲАМ МАНФААТ

Марказий Осиё -- Америка тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш жамғармасининг мамлакатимизда ва қўшни республикалар -- Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Туркманистонда олиб бораётган фаолияти шу асосга қурилган. Жамғарма минтақага сармоя киритишнинг Ғарб тажрибасини қўллаб, маҳаллий бизнес инфраструктурасининг ривожига, хорижий молларнинг кириб келиши ва аҳолининг иш билан бандлигига ўз ҳиссасини қўшиш ниятида иш олиб бормоқда.

Жамғарманинг вице-президенти ва Тошкент офиси раҳбари жаноб Патрик М. Дикининг таъкидлашича, агар жамғарма иш бошлаган 1994 йилдан 1995 йилнинг охиригача минтақадаги 17 та корхонага 31 миллион доллар миқдорида сармоя ва кредит берган бўлса, ўтган 1996 йилда бундай ширкатлар сони ўттизга яқинлашиб, улар учун ажратилган умумий маблағ 60 миллион АҚШ долларини ташкил этди. Ҳозирга келиб жамғарма хизматидан фойдаланган Ўзбекистон ширкатлари сони 15 тага етиб, юқорида кўрсатилган маблағнинг 50 фоизи улар ҳисобига, учдан бири эса қозоғистонликларга тўғри келди. Дастлабки йилда беш пойтахтдаги офисларда 20 та муҳожир ходим ва 40 та маҳаллий мутахассис ишга олинган бўлса, ҳозирга келиб, ерлик кадрлар сони 85 кишига, чет элликлар эса бор йўғи 2 кишига кўпайган.

Жамғарма хайрия ташкилоти эмас. Унинг фаолияти Марказий Осиё давлатларидаги хусусий секторнинг истиқболли, умидли ширкатларига ва хусусийлаштирилган корхоналарга қарз бериш ва маҳсулот ишлаб чиқариш ҳамда фойда кўришда шерикчилик қилиш йўли билан кўмаклашишга асосланган.

Жамғарма 1994 йилнинг январь ойида АҚШ ҳукумати томонидан вице-президент Альберт Горнинг Ўзбекистонга ташрифи натижасида бунёд этилди. Президент Уильям Клинтон мазкур жамғарма бошқарув раислигини Нью-Йорклик собиқ конгрессмен Стивен Ж. Соларзга юклади. Ўзбекистонда ўзининг «Прайс Уотерхауз» лойиҳаси билан танилган Ричард С. Бернстром эса жамғарма президенти ва ижроия директори этиб тайинланди.

Конгресс жамғарма учун 150 миллион доллар ажратган. Бу пулни маҳаллий ишбилармонлар ишлаб чиқариш учун бевосита сармоя ёки 2-3 йил муҳлатлик қарз сифатида олиб ишлатишлари мумкин. Аниқроғи жамғарманинг турли лойиҳаларга кўрсатадиган ёрдами икки турда бўлиб, биринчиси -- 100.000дан 5 миллион АҚШ долларигача бўлган миқдордаги бевосита сармоялар киритиш. Иккинчи йўли -- маҳаллий банклар орқали амалга ошириладиган 1.000 дан 50.000 АҚШ долларигача бериладиган бизнес-ссуда (қарз)лар. Улардан қутулиш учун уч йил муҳлат берилади. Бу операциялардан Жамғарма, албатта, меъёрга яраша устама фоиз олади.

Жамғарма низомига кўра, сармоя олишга фақат хусусий секторнинг кичик ва ўрта бизнес вакиллари ёки акциялар назорат (контроль) пакети хусусий шахсларга тегишли бўлган компаниялар даъвогар бўла олади. Раҳбарият озиқ-овқат ва тўқимачилик саноатини ривожлантириш учун кўрсатиладиган ёрдамни ўз фаолиятининг устувор йўналиши, деб билади. Аммо бу бошқа соҳаларни рад этиш, дегани эмас. Халқ моддий фаровонлиги учун хизмат қилувчи ҳар қандай лойиҳалар кўриб чиқилиб, лозим топилса, сармоя ёки кредит ажратилади.

Жамғарма раҳбарияти фикрича, Марказий Осиё мамлакатлари, айниқса, Ўзбекистон ва минтақанинг маркази -- Тошкентда чет эл компаниялари бизнеси учун катта имкониятлар мавжуд. Минтақанинг чексиз заҳиралари, малакали ва нисбатан арзон ишчи кучи ҳамда 55 миллион аҳолилик катта бозори билан ҳар қандай лойиҳаларни иккиланмай амалга ошириш мумкин. Муҳими -- ўз ишига ишонч ва ўткинчи қийинчиликлардан чўчимаслик; бугун сармоя киритиб, эртанги кун даромадни кутиб турувчи шошқалоқлардан, иш юритишни эплай олмай, қайтиб кетаётган «ишбилармонлар»дан ўрнак олмаслик.

Мазкур муассасанинг шиори -- одамлар соғлигига ва табиатга зиён келтирувчи ва инсониятга хавф туғдириш эҳтимоли бор лойиҳаларни амалга оширишга аралашмаслик, аксинча, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни ривожлантиришни қўллаб-қувватлаш ва ўз меҳнатига яраша манфаат кўриш...

И. ШАМСИМУҲАМЕДОВ.

ЁН ДАФТАРИНГИЗ УЧУН

ИМИЖ

Имиж (инглизча imig) – бу фирма ва корхоналарнинг нуфузи, уларнинг ўз мижозлари доирасида эришган обрў-эътиборидир. Товар имижи деганда эса, унинг барча хусусиятлари: истеъмолга яроқлилиги, сифати, рақобатбардошлиги ва чиройли қадоқлангани тушунилади.

ОФФЕРЕТ

Офферет (лотинча offertus – таклиф этилган) – сотувчининг товар етказиб бериш, бирон-бир хизмат кўрсатиш мақсадида шартнома тузиш учун харид қилувчига йўллайдиган ёзма хабарномаси.

КОНТРАКТАЦИЯ ШАРТНОМАСИ

Деҳқон (фермер) йил ўн икки ой мобайнида ўз хўжалигида мўл ҳосил етиштиради-ю, уни сотишга келганда, қатор муаммоларга дуч келади. Масалан, маҳсулотни бозорга олиб бориш учун транспорт топишда қийналади. Мабодо бу масала ҳал этилса, у нарх-наво хусусида харидор билан келиша олмайди. Натижада вақт бой берилгани боис, ҳосилнинг бир қисми нобуд бўлади, бинобарин, деҳқон (фермер) мўлжалдаги даромадга эга бўлмайди.

Ана шу муаммоларни ҳал этиш, яъни қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини харид қилиш борасидаги мавжуд камчиликлар ва тушунмовчиликларга барҳам беришда контрактация шартномаларини тузишнинг аҳамияти беқиёсдир.

Хўш, контрактация шартномасининг ўзи нима? Бу саволга юридик фанлари номзоди Худойқул АЗИЗОВ жавоб беради.

-- Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодекси биринчи қисмининг 353-моддасида «Шартнома -- бу икки ёки бир неча шахснинг фуқаролик ҳуқуқлари ва бурчларини вужудга келтириш, ўзгартириш ёки бекор қилиш ҳақидаги келишувидир», деб ёзиб қўйилган, -- деди у. -- Ушбу таърифга кўра, шартнома иштирокчилари ўзаро келишувга асосланиши зарур. Бунда улар ўзаро тенглик тамойилларига бўйсунадилар. Томонларга бирон-бир ташқи тазйиқ ўтказилиши мумкин эмас.

-- У қандай қонун ҳужжатлари билан тартибга солинади?

-- Шатномалар тузиш тартиби, юқорида айтилганидек, Фуқаролик кодекси ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 29 августдаги қарорига мувофиқ тасдиқланган «Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари контрактация шартномаларини тузиш ва бажариш тартиби тўғрисида Низом» асосида белгиланади.

-- Шартномалар қаерда тузилади?

-- Шартномаларни тузиш бевосита хўжаликларда амалга оширилади. Тайёрловчи ташкилотлар ўзларининг ваколатли вакилларини хўжаликларга юборишлари шарт. Агар хўжаликлар рози бўлсалар, тайёрловчилар шартнома лойиҳаларини почта орқали ҳам жўнатишлари мумкин. Томонларнинг келишувига кўра, шартномалар 1 йилдан 5 йилгача муддатга тузилади.

Ҳужжатлар уч нусхада тайёрланиб, унга томонлар имзо чекадилар. Шундан кейин хўжаликлар уч кун мобайнида шартномани рўйхатдан ўтказиш учун маҳсулот тайёрлаш ва унинг сифати бўйича давлат инспекциясига тақдим этади.

Шартномани бир томонлама рад этишга ва шартларни ўзгартиришга йўл қўйилмайди.

-- Энди асосий масала -- шартнома шартлари ва томонларнинг мажбуриятлари хусусида ҳам тўхталиб ўтсангиз.

-- Шартномада маҳсулотнинг номи, тури, миқдори, сифати, нархи, шартноманинг умумий суммаси, маҳсулотни ўраб-жойлаш, топшириш-қабул қилиш пунктларининг манзили ҳамда муддатлари, нархларни тўлаш, ҳисоб-китоб қилиш тартиби ва шартлари кўрсатилади. Ишлаб чиқарувчилар бу муддат, тартиб ва шартларга риоя қилган ҳолда маҳсулотни тайёрловчига топширади. Тайёрловчи ташкилотлар ва корхоналар эса маҳсулотни ишлаб чиқаришга кўмаклашиш, уни ўз вақтида қабул қилиб олиш, белгиланган баҳода ҳақини тўлаш мажбуриятини олади.

-- Шартнома мажбуриятлари бажарилмаган тақдирда томонларга қандай чоралар кўрилади?

-- Асосий ҳужжатда шатнома мажбуриятларининг бажармаганлик учун мулкий жавобгарлик масаласи ҳам назарда тутилиши керак. Шунга кўра, барча қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини шартномада белгиланган ассортимент ва турларда, муддатларда топширишдан асоссиз бўйин товлаган хўжалик тайёрловчига унинг қийматининг 25 фоизи миқдорида жарима тўлайди. Маҳсулотлар қабул қилмаганда эса, тайёрловчи хўжаликка маҳсулот қийматининг 5 фоизи миқдорида жарима, шу билан бирга, муддати ўтказиб юборилган ҳар бир кун учун тегишли сумманинг бир фоизи миқдорида бўнак тўлайди. Аммо жаримани тўлаш томонларни шартнома бўйича мажбуриятларни бажаришдан озод қилмайди.

Шартнома -- қонуний ҳужжат. Унинг юзасидан пайдо бўлган барча келишмовчиликлар хўжалик суди орқали ҳал этилади. Иш бунгача етиб бормаслиги учун, албатта, контрактация шартномалари амалдаги қонун нормалари асосида тузилиши ва бажарилиши керак. Шундагина у қишлоқ хўжалигида амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг чуқурлашувига кўмаклашади. Саводсизларча тузилган шартномалар эса нафақат хўжаликка зарар келтиради, балки жамият манфаатларига ҳам зиддир.

«Халқ сўзи» мухбири, **И. ЎТБОСАРОВ** суҳбатлашди.

Чиноз туманидаги Турсунбой Эрназаров номли жамоа хўжалигининг 1 гектардан зиёд иссиқхонаси бор. Бу ерда лимон, помидор етиштирилади. Ҳозир помидорлар ғарқ пишган пайт. Маҳсулот пешма-пеш шаҳарликлар дастурхонига жўнатилаяпти. Жамоа хўжалиги аъзолари 70 тонна маҳсулот олишни режалаштиришган. Ҳосил эса сероб...

СУРАТДА: (чапдан) Меҳриниса Раҳмонова, Назира Ботирова.

Нурмамат **АЛМУРОДОВ** тасвирга олган.

КАРОР ВА ИЖРО

ЎЗ РИЗҚИМИЗНИ ЎЗИМИЗ ҚИЙМАЙЛИК

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Қишлоқ хўжалик экинлари пайҳон қилинишига қарши курашни кучайтиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори қандай бажарилмоқда?

Республика Президенти бундан икки-уч йил илгари мамлакатда ғалла мустақиллигига эришиш ташаббусини ўртага ташлагандан буён соҳада катта силжишлар юз берди. Биринчидан, бошоқли дон экинлари майдони анча кенгайди. Масалан, ўтган йил кузда 1 миллион 500 минг гектар ғалла экилди. Иккинчидан, ҳосилдорликни йил сайин ошириб бориш чоралари кўрилаяпти.

Лекин ҳар йили экилаётган ғаллани текис ундириб, қишдан авайлаб-асраб олиб чиқишга, етилган ҳосилни нобуд қилмай йиғиштириб олишга эришаяпмизми? Экинзорларнинг пайҳон қилинишига йўл қўймасликка ҳар биримиз ўз ҳиссамизни қўшаяпмизми?

Афсуски, йўқ. Акс ҳолда Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Вазирлар Маҳкамаси 1994 йилдан буён экинларни пайҳон қилишга қарши курашга доир фармонлар ва қарорлар чиқаришига ҳожат қолмасди. Ёки қанча-дан-қанча маблағ ҳисобига 6.264 та кузатиш жойлари ташкил этилиб, 18.288 нафар қоровул белгиланмасди. Бунинг устига юзлаб нафар ички ишлар ходимини бу ишга жалб этиб, улар учун хўжалик ҳисобидан қўшимча маблағ ажратишнинг ҳам ҳожати қолмасди.

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги тезкор штабининг шу йил январь ойининг ярмигача берган маълумотларига қараганда кузги мавсумдан буён республика ғаллазорларига 3.200 мартага яқин мол тушган ва оқибатта 200 гектарга яқин майдондаги ғалла майсалари бутунлай пайҳон қилинган. 11.196 бош қорамол ушланиб, уларнинг эгаларидан 1 миллион 351 минг 623 сўм ундириб олинди.

Бу камми ёки кўп? Умуман, гап нимада -- гектардами, ундирилган жарима суммасидами? Ёки пишиб етилмай туриб, нобуд бўлган ризқ-рўздами? «Нон ҳам нон, увоғи ҳам нон» деймиз. Ердан олиб кўзимизга суртамиз. Дон-чи? У увол эмасми? Увол бўлганда қандоқ!

Келинг, бир ҳисоб-китоб қилиб кўрайлик. Эгаси эрталаб далага ҳайдаб юборган битта молнинг битта туёғи остида неча туп ғалла ниҳоли нобуд бўлади? Агар у бевақт хазон бўлмай, ҳар тупдан уч-тўрттадан бошоқ чиқариб, донга, нонга, қўйингки, ризқ-рўзга айланганда неча кишининг ризқи қийилмаган бўларди? Гап биргина туёқнинг остида нобуд бўлган ниҳол ҳақида бораяпти. Тўртта туёқ, 11.196 бош қорамол ёки 200 гектарга яқин майдонда-чи? Дарвоқе, ҳали бу 200 гектар деганимиз -- шартли яъни кузатилгани, аниқлангани. Аниқланмагани қанча?..

Буни бошқача ҳисоб-китоб қилиш ҳам мумкин. Масалан, бу йил республикада ғалладан ўртача 35--36 центнердан ҳосил олиш мўлжалланаяпти. Шундан келиб чиқадиган бўлсак, пайҳон бўлган ўша 200 гектардан чиқадиган, дон 200 га яқин оилани бир йил боқишга етади. Озгина саводи бор одам ҳам буни тушунади-ку.

Ҳамма гап инсофу диёнатда, иймону эътиқодда. Ўзини ҳурмат қиладиган, иззат-нафсли, ориятли кишилар ҳеч қачон шахсий молини жамоанинг ғаллазорида боқмайди, элникини фарзандларининг оғзига тутиб, халқумларини ҳаром қилмайди, оиласи, хонадони шаънини муқаддас билади, ерга урмайди, нафсига алмаштирмайди.

Далани ўзининг томорқаси, ғаллазорни эса шахсий яйловига айлантираётган айрим кимсалар ҳамон «коммунистик мўл-кўлчилик» давридагидек, на ҳаромнинг, на уволнинг фарқига бормай юриптилар шекилли. Йўқ, у даврлар аллақачон ўтди. Энди боримиз ҳам, йўғимиз ҳам ўзимиздан. Ҳеч ким четдан келиб, йўғимизни бор қилиб бермайди ва боримизни йўқ қилиб ҳам кетмайди. Нимага эришсак ҳам, нимани йўқотсак ҳам энди фақат «ўзимиздан гина қилишимиз» керак. Бас шундай экан, ўз ризқимизни ўзимиз қиймайликда, молларимизни атайлаб далага ҳайдаб қўйиб, кейин «мол мол-да» ёки «бола болада, яхши қарамапти» каби тайёр баҳоналар билан ўзимизни оқлашга уринмайлик. Дарвоқе, уринганимизда нима бўларди? Мана масалан, Меҳнатобод туманидаги Охунбобоев номли хўжаликда ишловчи Б. Остонов ўзининг 17 бош молини ғаллазорга қўйиб юбориб, 5 гектардаги буғдойни пайҳон қилган. Оқибатда унинг устидан жиноий иш қўзғатилди. Аммо бу билан йўқотилган тонналаб буғдойни, ўнлаб оиланинг ризқини қайтариб бўлмайди-ку.

Табиийки Б. Остонов сингарилар озгина эътибору ҳафсала билан иш тутсалар бундай ноқулай аҳволга тушмасдилар. Ана шунда юқорида айтганимиздек, ҳукуматнинг махсус қарорлар чиқариб, айбдорларни излаб топиб, жазолашга ҳам ҳожат қолмасди.

Ғулом ЮСУПОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ҲАФСАЛАНГИЗГА БАЛЛИ-Е

Поп туманидаги Навбаҳор жамоа хўжалигидаги дала шийпонларида қадрига «йиғлаб» турган бу техника воситаларини кўриб, беихтиёр шундай, деб юборасиз.

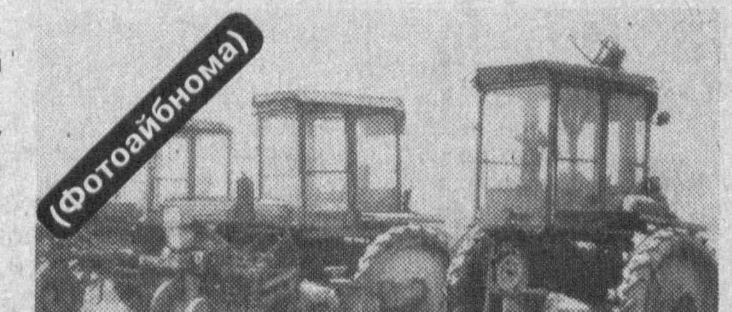

Деҳқонларга эрта-индин мададкор бўладиган хўжаликнинг минг-минглаб сўм маблағи эвазига сотиб олинган бу техника воситалари ҳолидан хабар оладиган мард топилмаганига ёқа ушлайсиз.

Бу йил хўжаликдаги мавжуд 1558 гектар ерда деҳқончилик қилиш режалаштирилган. Афсуски, техникалар шу алпозда паррандаю-даррандаларга ин бўлиб, қор остида ётаверса, билмадик, хўжалик раҳбарлари қайси кучларга ишониб хирмон уюшаркан. Ахир трактор ва агрегатларсиз чигит экиб, ғўза парваришлаб бўлмайди-ку!

Ёки Навбаҳор жамоа хўжалиги раҳбарлари яна омочга қайтишни маъқул топишдими?!

Т. ҲАМРОҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

ТОКИО. Япония ҳукумати Халқаро қизил хоч ва қизил ярим ой жамияти чақириғига биноан Болгарияга 22 миллион иен (180 минг АҚШ доллари) миқдорида беғараз ёрдам кўрсатишга қарор қилди. Маълумки, бозор иқтисодиётига ўтиш жараёнида Болгария кўплаб иқтисодий қийинчиликларга дуч келаётир. Япония ҳукумати томонидан ажратилган маблағ мамлакатнинг кам таъминланган аҳолиси учун, хусусан, ёш болали оналар ва мактаб ёшигача бўлган болалар учун озиқ-овқат сотиб олишга сарфланади.

ПРАГА. Чехия Президенти Вацлав Гавел Чехия ва Моравия коммунистик партиясини «Мамлакат ва унинг манфаатларига зарар етказаётганлик»да айблади. У мамлакат радиоси орқали берган баёнотида мазкур партия турли бефойда дастурлардан кўра, мамлакат тараққиётига улуш қўшадиган лойиҳалар тақдим этиши жоизлигини таъкидлади. Вацлав Гавелнинг фикрига кўра, коммунистлар ва республикачилар Чехиядаги демократик ривожланиш жараёнига хавф солмоқда.

ВИНДХУК. Нигериянинг шимоли-шарқида юз берган автоҳалокат натижасида 30 киши ҳалок бўлди. Полициянинг маълум қилишича, Потискумдан Даматур шаҳрига йўл олган шаҳарлараро автобус юк машинасига тўқнашиб кетган. Йўловчилар асосан, Потискум коллежининг талабаларидан иборат бўлиб, улар рамазон ҳайитини уйида ўтказиш учун йўлга чиққан эдилар.

КАРАКАС. Эквадор ҳукумати матбуот котиби Артега Фаусто Харамильонинг маълум қилишича, вақтинча мамлакат президенти вазифасини бажараётган Росалия Артега парламентнинг ҳар қандай қарорини «ҳурмат қилиши» шарт. Маълумки, у 1998 йил августда бўлиб ўтадиган президент сайловига қадар давлатга раҳбарлик қилади.

ПХЕНЬЯН. Шимолий Кореяда мамлакат раҳбари Ким Чен Ирнинг 55 ёшга тўлиши муносабати билан гуллар кўргазмаси очилди. Пойтахт марказидаги улкан саройларнинг бирида ўтказилаётган ушбу кўргазмада фақат «Кимченирхва» деб номланган гуллар намойиш этилмоқда. Уларни мамлакатнинг турли гўшаларидан «ҳаваскор гулчилар» жўнатган. Шимолий Корея матбуотининг ёзишига қараганда, ҳозир «Кимченирхва» дунёнинг элликка яқин мамлакатида парвариш қилинади. Бу антиқа навли гул япониялик олим Камо Мододерунинг 20 йиллик меҳнати натижасида юзага келган. К. Мододеру 1986 йили Ким Чен Ирни 46 ёши билан қутлаб, бу гулни унга совға қилган эди.

НАЙРОБИ. Руандада Тутси ва Хуту қабилалари ўртасида бошланган қуролли тўқнашувлар энди яширин урушга айлана бошлаётганга ўхшайди. Яқинда бир гуруҳ қуролланган кишилар Кегали шаҳрига кетаётган автобусни тўхтатиб, йўловчилар орасидаги Тутси қабиласига мансуб кишиларни ўққа тутган. Натижада 11 киши ҳалок бўлган, 20 киши оғир жароҳатланган.

(ЎзА).

КЎКЛАМ ЮМУШЛАРИ

ЙЎЛ ЧЕТИДАГИ ТЕРАКЗОР

Ҳар гал Пастдарғом туманидаги «Хончорбоғ» жамоа хўжалигида бўлганимда, ажиб бир манзаранинг гувоҳи бўламан. Кейинги ўн йилларда бу ерда қадимий номига монанд боғлар, теракзорлар барпо этилдики, улар дилларга хуш кайфият бағишлайди.

Оқсой тоғи этагидаги мазкур хўжаликнинг юқори қисмидан Эски Ангор канали ўтади. Тарихий манбаларда қайд этилишича, уни XVII асрда Бухоро хони Абдуллахон бунёд этган. Ўша кезларда Хончорбоғ ва Жом қишлоқлари оралиғидаги 30 чақиримлик йўлнинг четларида тераклар савлат тўкиб, боғлар гуркираб турган.

-- Менинг болалиқ пайтларимда ҳам бу музофотда теракзорлар кўп бўлгувчи эди, -- деб хотирлайди Қайрағоч қишлоғилик иккинчи жаҳон уруши ногирони, меҳнат фахрийси Иброҳим бобо Исоқов. -- Кейин улар қаровсиз қолиб камайиб кетди. Йигирма йилча аввал 8 гектар ташландиқ ерни ўзлаштириб, боғ барпо қилдим, шахсий томорқамда эса тераклар етиштириб, уни йўл ва ариқ бўйларига экдим. Ҳамсояларим ҳам қараб туришмади. Мана, энди шу боғлару теракзорлар элу юртга асқотмоқда.

Бу сўзларни тингларканман, ногаҳон бир пайтлар республикамизда Россиядан келтирилган «кўркам» дарахтларни экиш оммавий тус олгани, шохларида ҳатто қуш уяси бўлмайдиган бу дарахтларга «меҳр» қўйганимиз, «улар шаҳарлар кўрки-шамойилига мос» деган мазмунда илмий ишлар ҳам пайдо бўлганини эсладим. Хазонрезги мавсумида куйдириб юборишдан бошқа нарсага арзимайдиган япроқларни эрта-ю кеч йиғиштириб юрган фаррошлар кўз олдимда гавдаланди.

Хайриятки, бундан икки йил аввал қабул қилинган Вазирлар Маҳкамасининг «Саноат теракчилигини ривожлантириш ва бошқа тез ўсувчи ёғочбоп дарахтзорларни барпо этишга оид чора-тадбирлар тўғрисида»ги қароридан сўнг юртимизда яна теракзорлар барпо этила бошланди. Биргина ўтган йилнинг ўзида Самарқанд вилоятида 746 гектар майдонга терак қаламчалари экилди. Мутахассисларнинг айтишича, бир гектар ерда 6 600 туп терак ўстирш мумкин экан. Агар улар обитобида парвариш қилинса, 8-10 йилда қанча маҳсулот олинишини ўзингиз чамалаб олаверинг...

Лекин, афсуски, айрим вилоятларда бу хайрли ишга эътиборсизлик билан қаралгани оқибатида белгиланган режалар бажарилмай қолмоқда. Масалан, бултур Сурхондарё вилоятида 756 гектар ўрнига 75 гектар ерга кўчат ўтқазилгани, бу атиги ўн фоизга тўғри келишини қандай изоҳлаш мумкин? Сирдарё вилоятида эса 718 гектар ўрнига 80,9 гектар майдонда теракзор барпо этилганини-чи?

Республика аҳолиси тобора кўпаймоқда. Йил сайин шаҳар ва қишлоқларда янги-янги уй-жойлар қад ростлаётир. Демак, ёғоч-тахтага бўлган талаб катта. Ана шу қурилиш ашёлари ўрнини тераклар қоплашини унутмайлик. Йўл ва кўча четларида шовуллаб турган бу қадимий дарахтлар юртимиз кўркигина эмас, эҳтиёжимиз таянчи ҳамдир. Баҳор эшик қоқмоқда. Ҳадемай, республикамиз шаҳар ва қишлоқларида кўкаламзорлаштириш фасли бошланади. Ота-боболаримиз анъаналарини ёдга олайликда, ҳамма жойда кўпроқ терак экайлик. Токи бу савоб ва хайрли ишдан ҳеч ким четда қолмасин. Ана шунда ёғоч-тахта каби қурилиш ашёларини четдан сотиб олишга ҳожат қолмайди. Ўзингда бўлганига не етсин!

Маъмуржон ҚИЁМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

"ЎЗДОНМАҲСУЛОТ" давлат акционерлик корпорацияси томонидан дастлабки ва иккинчи чиқарилган "ЎЗБЕКГАЗҚУРИЛИШ" ихтисослаштирилган қурилиш-монтаж трестига берилган қуйидаги векселлар йўқолганлиги сабабли ҳақиқий ҳисобланмайди:

серияси	номери	номинали (сўм)
Дон-001	0009215	100 000
Дон-001	0009216	100 000
Дон-001	0009222	100 000
Дон-001	0009205	100 000
Дон-002	0000980	50 000
Дон-002	0002700	100 000

"Ўздонмаҳсулот" давлат акционерлик корпорациясининг Қашқадарё вилоят Косон тумани "Ипак йўли" кўптармоқли хусусий ишлаб-чиқариш тижорат фирмасига берилган қуйидаги векселлари йўқолганлиги сабабли ҳақиқий ҳисобланмайди:

серияси	рақами	номинали (сўм)
Дон-001	0009533	100 000
Дон-001	0006420	100 000

Шунингдек, "ЎЗПАХТАСАНОАТСОТИШ" давлат акционерлик уюшмасининг ушбу фирмага берилган қуйидаги вексели йўқолганлиги сабабли ҳақиқий ҳисобланмайди:

серияси	рақами	номинали
ПС 003	133217373	100 000 (сўм)

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистонда футболни ривожлантиришнинг ташкилий асослари ва принципларини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори қабул қилинганлигига роппа-роса бир йил бўлди.

Қарор ижроси бўйича нима ишлар қилинди? Ўзбекистон футболининг бугунги аҳволи қандай?

Ўтган жума куни Ўзбекистон Президенти Девонида ана шу масалага бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Унда республика футбол федерацияси раҳбарлари, вилоятлардаги футбол клублари президентлари, бош мураббийлар ва бошқа мутахассислар иштирок этишди.

Ўзбекистон Президенти Давлат маслаҳатчиси Т. Алимов раислигида ўтган ушбу йиғилишда республика футбол федерацияси президенти З. Алматовнинг ҳисоботи тингланди. Аввало шуни таъкидлаш керакки, йиғилишда жойларда қарор ижроси талаб даражасида эмаслиги, терма жамоамизнинг Осиё чемпионатидаги, «Навбаҳор»нинг МДҲ чемпионлари кубоги ўйинларидаги мағлубиятлари сабаблари кескин муҳокама этилди. Ўзбекистон Бош вазирининг ўринбосари А. Азизхўжаев, Тошкент шаҳар ҳокими, республика футбол федерациясининг вице-президенти К. Тўлаганов, Республика мудофаа вазири Р. Аҳмедов, «Нефтчи» жамоаси бош мураббийи Ю. Саркисян ва бошқалар мағлубиятлар сабаблари ҳақида тўхталишди, футболимиз нуфузини ошириш бўйича ўз фикр мулоҳазаларини билдиришди.

Йиғилишда республика Президентининг Давлат маслаҳатчиси Т. Орипов иштирок этди.

МАЙДОН — ҒУРУР СИНОВИ

Ҳозир футболимиз ҳақида гап кетса, бир-бирига қарама-қарши саволлар ёғилиб келаверади, фикрлар ҳам. Миллий терма жамоамиз Осиё чемпионатида шармандали мағлуб бўлгач, асосан икки хил гап айтилди: биринчиси — бундай бўлиши мумкин эмасди. Бизда куч бор эди. Фақат терма жамоа мураббийлари айби билан енгилдик. Иккинчиси — Хиросимадаги ғалаба тасодиф эди, омадимиз келганди. Футболимиз замини аслида бўш.

Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги чемпионлари кубоги учун Москвада ўтган анъанавий турнирда «Навбаҳор»нинг мағлубияти иккинчи фикрни кучайтириб юборди. Тўғри, спортда мана-ман деган жамоалар ҳам енгилади. Аммо, ютқизиқ билан ютқизиқнинг фарқи бор. Чемпионимиз «Навбаҳор»нинг «Зимбру» жамоасига кутилмаганда 0:5 ҳисобида ютқазиши футболимизнинг бугунги баҳосини кўрсатди. Энг зўримиз, чемпионимизнинг аҳволи шу бўлса, бошқалардан нимани кутиш мумкин?

Бу фикрга қўшилмайдиганлар ҳам бор, албатта. Президент девонида бўлган йиғилишда «Нефтчи» бош мураббийи Ю. Саркисян «бу мағлубиятлардан фожеа ясаш керак эмас, биз бироз ортга кетдик, холос», деди. Мағлубиятларни ички бир қайсарлик билан тан олишни хоҳламаётганимизнинг сабаби нимада? Ўзбекистон футболи собиқ Иттифоқ даврида ҳам ўз мавқеига эга эди. «Пахтакор» билан ҳеч ким ҳазиллашолмасди. Мустақил бўлганимиздан сўнг 1994 йилда «Нефтчи» МДҲ чемпионлари кубогида финалга чиқди. Ўзбекистон миллий терма жамоаси Хиросимада Осиёни лол этди. 1995 йилда эса терма жамоамиз Афро-Осиё миллатлараро кубоги учун футболи дунёга маълум ва машҳур бўлган Нигерия терма жамоаси билан учрашди. Кичик фарқ билан ютқазган бўлсак-да, йигитларимиз муносиб ўйин кўрсатишди. Ана шулар ҳақида ўйласак, бугунги мағлубиятларни тан олгимиз келмайди. Ҳақиқатан ҳам бундай мағлубиятлар бизга сира ярашмайди. Ярашмаслигининг яна бир томони Ўзбекистоннинг обрў-эътибори дунё миқёсида ошиб бораётганига, ички ва ташқи сиёсатимиздаги барқарорликка, иқтисодий тараққиётимизга кўплар ҳавас билан қараб турган бир пайтда футболимизнинг оқсаши мантиққа тўғри келмайди.

Афсуски, Хиросимадан кейин футболчиларимиз ўз мухлисларини бирон марта ҳам хурсанд этишолмади. Ёшларимиз Осиё чемпионати саралаш ўйинларидан чиқиб кетишди, ўсмирларимиз Осиё чемпионати финал босқичида йирик ҳисобларда енгилишди, олимпиячиларимиз эса саралаш турнирларидан ўтишолмади. Футболимизга нима бўлди ўзи?

Беморни даволашдан олдин унинг дардига ташхис қўйилади. Ўзбекистон футболининг «касали»ни аниқлаш учун узоқ бош қотириш шарт эмас. Фақат ўтган даврга диққат билан қараб, бир неча саволга жавоб топишга тўғри келади.

БИРИНЧИ САВОЛ: ФУТБОЛИМИЗНИ РИВОЖЛАНТИРИШ УЧУН БИЗДА ИМКОНИЯТЛАР ЕТАРЛИМИ?

— Менимча, ҳозир бирор мутахассис йўқ деб жавоб беришга уялса керак. Республикамизда футболни ривожлантириш бўйича ҳукумат томонидан иккита муҳим қарор қабул қилинди. Юртбошимиз қатор йиғинларда футболни оммалаштириш, унинг моддий-техника базасини яхшилаш ҳақида куйиниб гапирди. Бирорта мамлакатда футболга бунчалик кўп эътибор берилганлигини эшитмаганмиз. Шунингдек, ҳеч бир мамлакатда футбол соҳасига биздагичалик имтиёз берилмаган.

ИККИНЧИ САВОЛ: ШУНЧА ЭЪТИБОР ВА ҒАМХЎРЛИККА ЖАВОБАН НИМАЛАРГА ЭРИШИЛЯПТИ?

— Ўтган йили Тошкентдаги Марказий «Пахтакор» ва вилоятлардаги кўпгина стадионлар таъмирланди. Китоб, Муборак, Усмон Юсупов, Тошлоқ, Денов, Сариосиё, Бойсун, Узун туманларида, Паркент шаҳрида янги ўйингоҳлар фойдаланишга топширилди. Деярли барча вилоятларда футбол федерациялари тузилди. Профессионал клублар ташкил этиш бўйича дастлабки қадамлар ташланди. Қатор жамоалар номлари миллийлаштирилди...

Бироқ, айрим ҳокимлар футболга нега бунчалик аҳамият берилаётганлигининг сабабини тушуниб етишмаётир. Футболни бошқаришга шахсан жавобгар бўлган баъзи ҳокимлар бу вазифани ўринбосарларига топшириб қўйдилар. Тошкент шаҳри ва Навоий вилоятида ҳанузгача футбол федерациялари тузилмади. Тошкент ва Қашқадарё вилоятларида эса федерациялар номигагина ишламоқда. МҲСК, Навоийнинг «Зарафшон», Бекободнинг «Металлург», Урганчнинг «Динамо», Термизнинг АСК, Қаршининг «Динамо-Насаф» жамоалари ўз-ўзини бошқарадиган футбол клубларига айлантирилмади. Таъсисчилар ажратган маблағлар жамоаларнинг кундалик харажатларига ишлатиб юборилди. Ваҳоланки, клублар бу маблағдан оқилона фойдаланиб, бойиб олиши керак эди. Мустақил, бақувват клублар ташкил этилмаса жамоалардаги моддий муаммо ўз ечимини топиши қийин. Айрим клублар тижорат фирмаси очиб, олди-сотди билан шуғулланишяпти. **ШУ ЎРИНДА БИР ТАКЛИФНИ ЎЙЛАБ КЎРИШ КЕРАК.** Республикамизда ер кўп, ночор хўжаликлар, чорвачилик фермалари ҳам оз эмас. Футбол клублари ишлаб чиқариш ва қайта тайёрлашга мўлжалланган деҳқон-фермер-боғдорчилик хўжаликлари ташкил этса бўлмайдими?

УЧИНЧИ САВОЛ: МУРАББИЙЛАР ВА ФУТБОЛЧИЛАРНИНГ ЎЗ БУРЧЛАРИГА, МАШҒУЛОТЛАР ЖАРАЁНИГА МУНОСАБАТЛАРИ ЎЗГАРДИМИ?

— Футболимизни тубдан қайта қуриш учун кураш кетаётган бир пайтда уларда астойдил изланиш бўлмади. Машғулотлар эскича услубда давом эттирилаверди. Устига-устак интизомсизлик, масъулиятсизлик авж олди. Машғулотларга кечикиб келиш, номига машқ қилиш оддий ҳолга айланиб қолди. Футболчиларнинг вазнлари оғирлашиб кетиши, бир текис ўйин кўрсатмасликлари, майдондаги баъзи олифтагарчиликлари мураббийларни унчалик ташвишлантирмаётганга ўхшайди.

Футболчиларнинг чекиши, спиртли ичимликлар истеъмол қилишлари-чи? Аксарият мураббийлар бунга ҳам кўникиб кетишган. Кимдир «наҳотки, йўғ-э», дейиши мумкин. Афсуски, бундайлар ҳар бир жамоада топилади. Интизомсизлик майдонда ҳам «намойиш» этиляпти. Ўтган йили 57 нафар футболчи ҳакамлар томонидан огоҳлантирилди. 109 нафари эса майдондан чиқариб юборилди. Интизомсизликлар, футболчиларнинг жисмонан бўшлиги, жон куйдириб ҳаракат қилмасликлари ўйинлар савиясини тушириб юбораётир.

ТЎРТИНЧИ САВОЛ: КЕЛИШИЛГАН ЎЙИНЛАР БОРЛИГИ РОСТМИ?

— Мамлакат чемпионати ўйинлари бўш ўтаётгани, футболчилар маҳорати ошмаётганлигининг яна бир сабаби айнан «келишилган ўйинлар»га бориб тақалади. Бундай ўйинлардан ким манфаатдор? Келишилган икки жамоа мураббийлари ва айрим ҳакамлар. Ўтган йили футбол федерацияси бир қатор нохолис ҳакамларга нисбатан жиддий чора кўрди. Бироқ бу билан келишилган ўйинларни тўхтатиб бўлмайди. Чунки чемпионат қоидасида бунга имкон бериб қўйилган. **ОЛИЙ ВА БИРИНЧИ ЛИГАДАГИ ЖАМОАЛАРНИ ШАРТЛИ РАВИШДА УЧ ГУРУҲГА БЎЛИШ МУМКИН.** Совринли ўринларга даъвогарлар ва ўз ўринларини сақлаб қолишга уринаётганлар. Юқори ва қуйи поғонадагиларга очко зарур. Совриндор бўлиш ёки лигадан тушиб кетмаслик учун. Ўртадагиларга эса барибир. Юқорига ҳам, пастга ҳам очко ҳадя этаверишлари мумкин. Чунки чемпионатда 4-14 ўринларни эгаллаганлар ҳеч нарса ютишмайди. Бизда совриндорлардан ташқари Кубок эгасигина ғалабалардан манфаатдор. Чемпионат ўйинларини кучайтириш учун эса кучли олтиликка, саккизликка, ўнликка кирган жамоаларни рағбатлантириш йўлларини ишлаб чиқиш керак. Айниқса, вилоятлар федерациялари.

БЕШИНЧИ САВОЛ: ФУТБОЛИМИЗНИНГ КЕЛАЖАГИ ЎРИНБОСАРЛАР МАСАЛАСИГА БОҒЛИҚ. БОЛАЛАР БИЛАН ИШЛАЁТГАН МУРАББИЙЛАР КИМЛАР? УЛАРНИНГ БИЛИМЛАРИ, САВИЯЛАРИ ЕТУК ФУТБОЛЧИЛАРНИ КАМОЛ ТОПТИРИШГА ҚОДИРМИ?

— Агар биз эртага халқаро майдонларда байроғимиз ҳилпирашини юракдан истайдиган бўлсак, болалар футболи алоҳида эътиборга муҳтожлигини тан оламиз. Бизда болалар — ўсмирлар — ёшлар — усталар жамоаларигача бўлган масофада истеъдодларни авайлаб тарбиялашга қаратилган махсус дастур етишмайди. Шунингдек, болалар ва ўсмирлар билан ишлайдиган мураббийларни рағбатлантириш имкониятларини ҳам излаш зарур. Футболимизнинг эртанги куни айнан шуларга боғлиқ. Чим ётқизилган оддий майдончалар, футбол тўплари, бутсилар тушларига кириб чиқаётган болалар оз эмас.

Болалар мураббийлари дунёнинг илғор тажрибаларидан хабардор бўлишни истайдилар. Шу боис, уларни тажриба ўрганиш учун футболи ривожланган мамлакатларга жўнатиб туриш пайти келди. Яна бир таклиф. Ҳозир турли соҳалар бўйича истеъдодли ёшлар чет элларга ўқишга юборилаётир. **МЕНИМЧА, ЭНГ УМИДЛИ ЁШ ФУТБОЛЧИЛАРДАН БИР ГУРУҲИНИ АНИҚЛАБ, ИТАЛИЯ, ГЕРМАНИЯ ЁКИ БРАЗИЛИЯ СИНГАРИ МАМЛАКАТЛАРГА ЎҚИШГА ЖЎНАТИШ МАСАЛАСИНИ ЎЙЛАБ КЎРИШ КЕРАК.**

Энди футболчининг маънавияти ҳақида икки оғиз гап: Назаримда, ҳозир кўпгина футболчиларимиз ўзларига ортиқча бино қўйиб юборишяпти. Худди жаҳон футболи юлдузларидек, ноз билан катта талаблар қўядиган бўлиб қолишди. Тўғри, профессионал клубга ўтилгач, футболчи ўз талабларини қўйишга ҳақли. Аммо шартнома тузилаётганда ҳар иккала томон масалага виждонан, инсоф билан ёндашмоғи керак. Юртим, Ватаним, халқим деган футболчилар машина устига машина сўрашдан, фалон долларларни талаб қилишдан ор қилишади. Маънавий қашшоқ футболчиларгина бугун бойиб қолишни, ким кўпроқ тўласа ўшанга эргашиб кетаверишни афзал кўришади.

Ҳозир спортчининг ғурури ҳақида гапираётиб, ўтган йили қашқадарёлик бир полвоннинг айтган гапи ёдимга тушиб кетди. «Қўшни туманнинг мураббийлари мендан ўз полвонларига ютқазиб беришимни илтимос қилишди. Эвазига катта пул ваъда беришди. Мен уларга «пул учун ҳеч қачон полвонингни остига ётмайман», деб жавоб бердим.

Нега ҳамма спортчиларда ана шундай ғурур йўқ. Нега мустақиллик, Ватан туйғулари уларни ҳаяжонга солмайди? Калаванинг учи яна болалар мураббийларига бориб уланади. Мураббий — устоз. У ўз шогирдининг нафақат жисмоний камолоти, балки маънавий тарбияси учун ҳам масъул. Кўпгина корхоналар, ўқув юртлари, ҳарбий қисмлар, ички ишлар бўлимларида ёзувчи, шоир, олим, сиёсатчилар билан учрашувлар ўтказиш анъанага айланган. Бироқ спорт мактабларида, футбол жамоаларида бундай тадбирларни кўрмаганман. Нима, спортчига маънавиятнинг, сиёсатнинг, халқаро аҳволнинг алоқаси йўқми? Имони бут бўлмаганлар, Ватаним, халқим деб юраги жиз этмаганлардан нимани кутиш мумкин. Болалигидан қалбига Ватан туйғуси сингдирилганларгина Ватан шарафи учун жонини аямайди. Ўзи учун эмас, юртим учун, деб майдонга тушади. Бундайлар бошқалардан чидамлироқ, кучлироқ бўлади. Бундайларни эл, Ватан ҳамиша ардоқлайди.

Сафар ОСТОНОВ.

КИТОБ САВДОСИДА ЎНГЛАНИШ БЎЛАДИМИ?

«Китобсавдо» акционерлик жамияти раиси Аваз ҒУЛОМОВ билан суҳбат

-- Аваз ака, китобнинг кишиларга берадиган маънавий қудрати, халқимиз маърифатини оширишдаги ўрни ҳақида ҳамма билади. Сиз билан китоб савдосидаги ютуқлар эмас, айнан муаммолар хусусида суҳбатлашсак. Аввало, китоб савдосидаги бугунги аҳвол, унда кечаётган жараёнлар ҳақида бир-икки оғиз гапирсангиз.

-- Ҳозирги кунда республикамизда Давлат матбуот қўмитаси тизимига қарашли 205 та китоб дўкони фаолият кўрсатмоқда. Шунингдек, 10 та махсус букинистик дўкон ва уларнинг 30 дан ортиқ бўлимлари ишлаб турибди. Республикамиз аҳолисининг маънавий эҳтиёжини қондиришда кутубхоналарнинг ҳам ўрни беқиёс. Ҳозир тизимимизда 10 мингдан ортиқ кутубхонани китоб билан таъминловчи 16 та муассаса ҳам иш олиб бораяпти. Лекин кутубхоналар томонидан олиб кетиш учун танлаб қўйилган китоблар ана шу муассасаларда узоқ вақт туриб қолаяпти. Сабаби, кутубхоналарнинг маблағи йўқ.

Республикамиз мактабларини дарсликлар билан таъминлаш борасида режали иш юритилаяпти. Дарсликларни вилоят, шаҳар ва туман халқ таълими бўлимларига етказиб бериш марказлаштирилган усулда ва ўз вақтида амалга оширилаяпти. Лекин олинган дарсликлар учун ҳисоб-китоб иши жуда суст кетяпти. Бу ҳол ишимизда қийинчиликлар туғдирмоқда.

-- Рақамларга қараганда 1991 йили республикамизда 273 та китоб дўкони мавжуд бўлган. Бугунги кунда улар сони 205 та деяпсиз. Нега китоб дўконлари камайиб кетяпти?

-- Гапингиз тўғри. Сабаби битта. Китоб дўконлари бинолари айрим ҳокимликлар томонидан тортиб олиниб, бошқа ташкилотларга берилаяпти. Биргина Тошкент шаҳрининг ўзида 8 та китоб дўкони савдо ташкилотлари ихтиёрига берилди. Шу ўринда таъкидлаб ўтиш керакки, пойтахтимизнинг аҳоли кўп яшайдиган Юнусобод даҳасининг 18 ва 19-кварталларида, Бектемир тумани ва Оқ тепа даҳасида ҳали бугунгача китоб дўконлари йўқ. Бу жойларда китоб дўконлари бўлиши қурилиш лойиҳасига ҳам киритилмаган.

-- Сизни ташвишга солаётган бошқа муаммолар ҳақидаям билишни истардик.

-- Маълумки, китобни китобхонларга яқинлаштириш мақсадида ҳар куни аҳоли гавжум жойларда савдо уюштириш лозим. Республикамиз китоб савдоси ташкилотлари бунинг учун катта транспорт харажатлари сарфлайдилар. Улар бундан ташқари Ўзбекистон Республикасининг Солиқ тўғрисидаги қонунига биноан ҳар бир савдо нуқтаси учун 1200 сўм ва китоб савдоси корхоналари ҳам ҳар йили 9900 сўмдан 20 минг сўмгача солиқ тўлайдилар. Номаълум сабабларга кўра китоб савдоси объектлари солиқдан озод этилган ташкилотлар рўйхатига киритилмаган. Ҳеч бўлмаганда 50 фоиз солиқ тўлайдиган муассасалар қаторига киритилганда мақсадга мувофиқ бўларди.

Китоб савдоси ташкилотлари солиқдан озод қилинса, тежалган маблағларни дўконларни таъмирлаш, савдо нуқталарини жиҳозлаш, уларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш каби муаммоларни ечишга сарфлаш имконияти туғилган бўларди.

-- Аваз ака, китобхонларнинг китоб дўконларида ўқимишли китоблар кам, деган эътирозларига қандай қарайсиз?

-- Дўконларда ўқимишли китобларнинг кўпайиши ноширларимизга боғлиқ. Бундай китобларнинг кўп бўлиши бизнинг ишимизни ҳам енгиллаштиради. Дўконларимиз пештахталарида китоблар чанг босиб ётмайди. Авваллари ноширлар қандай китоб босишни олдиндан билишарди. Энди шароит мутлақо ўзгарди. Китобхонлар талаб ва эҳтиёжларини ўрганмасдан туриб, китоб нашр қилиш бугунги кунга тўғри келмайди.

Ҳозирги янги жамият қуриш жараёнида кўпгина соҳалар бўйича билимга чанқоқлик юзага келди. Республикамизда аҳолини бундай китоблар билан таъминлаш имконияти ҳозирча йўқ. Шунинг учун ҳам «Байналмилал китоблар маркази» очиш зарурати туғилмоқда. Шунда республикамизда яшаётган турли миллат вакиллари учун ҳам китоб савдоси уюштириш имконияти юзага келади. Бу марказ бошқа ташкилотлар билан ҳамкорликда китоб кунлари, кўргазмалар, декадалар, халқ амалий санъати кўргазмалари, ёш муаллифлар китоблари тақдимотлари, давлат арбоблари ва ёзувчилар билан учрашувлар ўтказиш каби тадбирларни амалга ошириши мумкин бўлади. Бундай марказни ташкил этиш ёшлар ўртасида таълим-тарбия иши самарасини оширади. Бошқа мамлакатлар билан маданий ҳамкорликларни янада яхшилашга хизмат қилади.

«Халқ сўзи» мухбири
Ойбек РАҲИМОВ суҳбатлашди.

АКЦИОНЕРЛИК ТИЖОРАТ

"ЎЗТАДБИРКОРБАНК"И

АКЦИЯДОРЛАР УМУМИЙ МАЖЛИСИНИ ЎТКАЗАДИ

КУН ТАРТИБИ:

1. *"Ўзтадбиркорбанк"нинг 1996 йил иш якунлари ва банк фаолиятининг Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримовнинг Олий Мажлис VII сессиясидаги маърузасидан келиб чиқувчи 1997 йилги асосий йўналишлари тўғрисида.*
2. *Банкнинг йиллик баланси,молиявий ҳисоботи ҳақида.*
3. *Банк Тафтиш комиссиясининг ҳисоботи.*
4. *"Ўзтадбиркорбанк" Уставига қўшимча ва ўзгартиришлар ҳақида.*
5. *Банк Кенгаши таркибидаги ўзгаришлар ҳақида.*
6. *Банк Тафтиш комиссияси таркибидаги ўзгаришлар ҳақида.*

Йиғилиш 1997 йил 14 март соат 10.00 да
қуйидаги манзилда ўтказилади:

Тошкент шаҳри, Хоразм кўчаси, 47-уй.
"Ўзбектуризм" миллий компанияси маданий-ахборот маркази.

Мажлис қатнашчилари 1997 йил 14 март соат 8.00 дан 9.45 гача рўйхатга олинадилар.

Қўшимча маълумот олиш учун телефон рақамлари:
33-18-75, 33-83-21.

Йиғилиш кун тартиби ҳақида, "Ўзтадбиркорбанк" муассасалари фаолиятини такомиллаштириш масалалари бўйича таклиф ва мулоҳазаларингизни қуйидаги манзилга йўллашингизни сўраймиз.

700047, Тошкент шаҳри,
С. Азимов кўчаси, 52"А"-уй.

"Ўзтадбиркорбанк" бошқаруви.

Тадбиркорлар, фермерлар, ҳунармандлар!

"ТАШАББУС"
ТАНЛОВИ

фаолиятингизни намоён этишда қулай имкониятдир!

Ташкилотчилар: Ўзбекистон Давлат мулки қўмитаси,Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси,Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки,"Бизнес-фонд","Мадад" суғурта агентлиги,"Пахтабанк","Ўзтадбиркорбанк",Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш фонди, Осиё-Европа Траст компанияси, "Ўзинвестлойиҳа" инжиниринг компанияси.

Танловда: ўз фаолиятларида юқори кўрсаткичга эришган кичик ва ўрта корхона эгалари ва раҳбарлари,фермерлар,хусусий тадбиркорлар,ҳунармандлар иштирок этишлари мумкин.

Танловни ўтказиш муддатлари:
1997 йил

Вилоятларда	25 февралдан 5 мартгача
Республика босқичида	15-20 мартда бўлади

Республика, вилоят танловларида фахрли ўринни эгаллаганлар 3-12 миллион сўмлик имтиёзли кредитлар,қимматбаҳо мукофотлар оладилар. Уларнинг фаолиятлари ва товарлари мамлакатимиз ва хорижда тақдимот (презентация) қилинади.

Танловда иштирок этиш учун аризалар Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси ҳамда бошқа ташкилотчиларнинг жойлардаги идораларида қабул қилинмоқда.

"Ташаббус" танлови ташкилий қўмитаси.

«Ўзтадбиркорбанк»нинг номи ёзилган 0136501 сонли оддий акцияси ҳамда 0098501 сонли оддий акция сертификати йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Эркаклар бақувват бўлиши керак

Шаҳар дорихоналарига мурожаат қилинг.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Котибияти Котибият ходими Н. А. Парпиевага онаси
Рохиля АСХАДУЛИНАнинг
вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Ижтимоий таъминот вазирлиги жамоаси вазирлик ТМЭ инспекцияси етакчи мутахассиси Алтунбек Абдуллаевга онаси
Маҳаррам ИБРОҲИМОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Сувқурилиш--Таҳлил» аудиторлик фирмасининг жамоаси, фирма раҳбари Шухрат Холматовга отаси
Тошбой ХОЛМАТОВнинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
А. УСМОНОВ.

БЎЛИМЛАР:
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Мерос ва қадриятлар 36-29-89;
Қишлоқ хўжалиги 36-07-94;
Иқтисодиёт 36-36-65;
Маънавият 36-35-60;
Тунги муҳарририят 33-10-28.
Эълонлар 36-09-25, Вахтёр-33-10-60

МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — Т. Долиев.
Навбатчи —Ғ. Юсупов.
Мусаҳҳиҳ —А. Худойқулов.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001 Буюртма Г. — 088 44.000 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2 Босишга топшириш вақти—21.00

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Босишга топширилди — 21.20 1 2 3 4 5 6